



प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 **प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.**
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५५२१७, ९८४१२४६२६९
 marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष ११

अंक २८२

काठमाडौं

बिहीबार, २४ माघ २०८१

Prabhav National Daily

Thursday, February 06, 2025

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

थुनछेक बहस नसकिँदा रवि हिरासतमा

संगठित अपराधको मुद्दा नलगाउँदा न्यायाधिवक्ता छानबिनमा

- ♦ रवि लामिछानेविरुद्ध संगठित अपराधको मुद्दा नचलाएसँगै चितवनका न्यायाधिवक्ता शान्तिप्रसाद लुइँटेल काठमाडौं तानिए
- ♦ लुइँटेलको नियतमाथि प्रश्न गर्दै महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले बनायो चार सदस्यीय छानबिन समिति
- ♦ बुधबार थुनछेक बहस नसकिएपछि लामिछानेलाई न्यायिक हिरासतमा राख्न चितवन प्रहरीलाई जिम्मा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पूर्वगृहमन्त्री एवं राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछाने पुनः न्यायिक हिसातमा पुगेका छन् । साहारा चितवन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेडको रकम हिनामिना गरेको अभियोगमा थुनछेक बहस नसकिँदा बुधबार जिल्ला अदालत चितवनले लामिछानेलाई न्यायिक हिरासत पठाउने आदेश दिएको हो । लामिछानेलाई हिरासतमा पठाउने निर्णय हुँदा जिल्ला अदालत चितवन बाहिर भने उनका समर्थकले नाराबाजी गरेका थिए । लामिछानेको समर्थनमा उत्रिएका समर्थकले कांग्रेस महामन्त्री गगन थापाविरुद्ध नाराबाजी गरेका थिए । रास्वपाका नेता हरि ढकालले भने अदालतको आदेशलाई पार्टीले

छानबिनमा तानिए न्यायाधिवक्ता लुइँटेल

कास्की, काठमाडौं र रूपन्देहीमा संगठित अपराधमा मुद्दा चलाए पनि लामिछानेविरुद्ध सरकारी वकिलको कार्यालय चितवनले ठगी मुद्दामात्र दायर गरेको छ । सरकारी वकिलको कार्यालयले संगठित मुद्दा नचलाएसँगै चितवनका न्यायाधिवक्ता शान्तिप्रसाद लुइँटेल काठमाडौं तानिएका छन् । लुइँटेललाई मंगलबार नै महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले काठमाडौं तानेको हो । उनको ठाउँमा वृत्तवलमा कार्यरत रवि न्यौपानेलाई पठाइएको छ । योसँगै लुइँटेलको नियतमाथि प्रश्न गर्दै महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले छानबिन समिति नै गठन गरी छानबिन सुरु गरेको छ । नायव महान्यायाधिवक्ता गोपालप्रसाद रिजालको नेतृत्वमा गठन भएको चार सदस्यीय समितिमा सहन्यायाधिवक्ता सुर्यराज दाहाल, सरकारी वकिल कार्यालय हेटौँडाका सहन्यायाधिवक्ता ईश्वरीप्रसाद

ढकाल, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयका उपन्यायाधिवक्ता रुद्रप्रसाद आचार्य सदस्य रहेका छन् । लामिछानेको एकल दस्तखतबाट ८१४ वटा चेक काटेको र सोमार्फत ४८ करोड ५८ लाख २२ हजार २४६ रूपैयाँ भुक्तानी भएको बैंक स्टेटमेन्ट र चेक विवरणबाट पुष्टि अभियोगपत्रमा उल्लेख छ । अभियोगपत्रमा लामिछानेले उनकी पत्नी नीकिता पौडेललाई करिब ६० लाख रूपैयाँ भुक्तानी गरेको देखाएको छ । यसैगरी उनले गोपीकृष्ण मुभिजको नाममा ८१ लाख रूपैयाँभन्दा बढी रकम भुक्तानी गरेको अभियोगमा उल्लेख छ । गोपीकृष्ण मुभिज लामिछानेका ससुराली उद्धव पौडेलको हो । यसैगरी लामिछानेले गोरखा मिडियामा संलग्न हुनुपूर्व र पछि पनि चेकमा हस्ताक्षर गरेको भेटिएको अभियोगपत्रमा उल्लेख छ ।

सम्मान गर्ने प्रतिक्रिया दिए । ‘सभापतिजीले इतिहासमा दर्ज हुने गरी अदालतको प्रक्रियालाई सहजीकरण गरिदिनुभएको छ । पार्टीले अदालतको फैसलालाई सम्मान गरेको छ,’ उनले भने । बुधबार बिहान आफैँ अदालत उपस्थित भएका लामिछानेको बयान सकिएलगत्तै थुनछेक बहस

सुरु गरिएको थियो । वादीका तर्फबाट जिल्ला न्यायाधिवक्ता रवि न्यौपाने, सहन्यायाधिवक्ता अमृत सुवेदी र वृद्धबहादुर थापाले बहस गरेका थिए । जाहेरवालाका तर्फबाट अधिवक्ता रमेश काफ्लेको बहस सकिएपछि थुनछेक बहस स्थगित भएको थियो ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

अध्यादेश पारित गर्न

सत्तापक्षलाई सुविधाजनक बहुमत

- छ वटा अध्यादेश निर्णयार्थ प्रस्तुत गरिने
- आलोचनात्मक समर्थन गर्दै अध्यादेशको पक्षमा उभिने जसपा नेपालको निर्णय
- प्रतिनिधिसभामा बहुमत भएको सत्तापक्षलाई जसपाको साथ पाउँदा राष्ट्रियसभामा पनि बहुमत
- विपक्षी नेता माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले बैठकलाई सम्बोधन गर्ने



■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- सत्तापक्षीय दलहरूले प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभा द्वैवाट सबै अध्यादेश पारित हुने विश्वास लिएका छन् । दुवै सदनमा यसअघि नै सरकारले अध्यादेशहरू टेबुल गरिसकेको छ । आज बस्ने बैठकमा ती अध्यादेशहरू स्वीकृतिका लागि प्रस्ताव निर्णयार्थ पेस गरिने र बहुमतले पारित हुने विश्वास सत्तापक्षीय दलहरूले गरेका हुन् । चालु हिउँदे अधिवेशनको पहिलो दिन यही १८ माघमा सरकारले सहकारीसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश-२०८१, सुशासन प्रवर्द्धन तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश-२०८१, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व (पहिलो संशोधन) अध्यादेश-२०८१, निजीकरण (पहिलो संशोधन) अध्यादेश-२०८१, आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार र लगानी अभिवृद्धिसम्बन्धी केही नेपाल

बैठकमा उपस्थित हुन निर्देशन

दलहरूले आफ्ना सांसदहरूलाई आजको राष्ट्रियसभा बैठकमा अनिवार्य उपस्थित हुन निर्देशन जारी गरेका छन् । अध्यादेशहरू निर्णयार्थ पेस गर्न लागिएकाले आ-आफ्ना दलका सांसदहरूलाई बैठकमा उपस्थित हुने बुधबार निर्देशन दिएका हुन् । सांसदहरू अनुपस्थित भए अध्यादेश पारितमा बहुमत जुटाउन समस्या हुने देखिएको छ । सोहीकारण राष्ट्रियसभामा रहेका दलका प्रमुख सचेतक र सचेतकले म्यासेज र टेलिफोनबाटै सांसदहरूलाई काठमाडौं भए नछाड्न र बाहिर

भए संसद् बैठकअघि नै काठमाडौं आइसक्न निर्देशन दिएका छन् । अध्यादेश निर्णयार्थ प्रस्तुत गरिँदा पारितका लागि ३० सांसद राष्ट्रियसभामा चाहिन्छ । जसपा नेपालको तीन सांसद पनि पछिल्लो पट अध्यादेशको पक्षमा उभिने भएसँगै अध्यादेशको पक्षमा ३२ जना सदस्य हुने देखिएको छ । यदि, तीन जना सांसद आजको संसद् बैठकमा उपस्थित भएनन् भने अध्यादेश निष्क्रिय हुन्छ । त्यही भएर राष्ट्रियसभामा रहेका सबै दलका प्रमुख सचेतक र सचेतकहरूले म्यासेज पठाउने र फोन गर्ने गरेका छन् ।

ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश-२०८१ र भूमिसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश-२०८१ बैठकमा पेस गरेको थियो । सत्ता नेतृत्व दल नेकपा एमालेका

प्रमुख सचेतक महेश बर्तौलाले अध्यादेश पारित हुनेगरी आजको सदनको कार्यसूची र प्रक्रिया अघि बढ्ने बताए । उनले सत्तापक्षमा रहेका सबै राजनीतिक दल सरकारले लिने निर्णय, कार्यक्रम र जारी

भएका अध्यादेशको पक्षमा उभिने कुरामा विश्वस्त रहेको बताए । उनले प्रभावसँग भने, ‘सरकार पक्षमा रहेका राजनीतिक दलबीच कुनै बेमेल छैन, सबै दलहरू एक ठाउँमा छौं, हाम्रो प्रतिनिधिसभामा पनि बलियो बहुमत छ । राष्ट्रियसभामा पनि कुनै समस्या छैन, अध्यादेश पारित गछौं ।’ यसपटक मात्र नभई नेपालको लोकतान्त्रिक अभ्यासमा यसअघि धेरैपटक अध्यादेश जारी भएका घटना सुनाउँदै उनले अहिलेको अध्यादेश देश र जनताका हितलाई ध्यान दिँदै निजी क्षेत्रलाई आशा जगाउने र अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन त्याइएको दावी गरे । त्यसो हुनाले विपक्षी दलहरूले पनि अध्यादेशको स्वागत गरेर समर्थन गर्नुपर्ने बताए । सत्तापक्षलाई अध्यादेश पारित हुँदैन कि भन्ने शंका लागेको राष्ट्रियसभामा थियो । तर, बुधबार उपेन्द्र यादव नेतृत्वको दल जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालले अध्यादेशको आलोचनात्मक समर्थन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

विदेशबाट पनि दिन थालियो श्रम स्वीकृति



काठमाडौं (प्रस)- सरकारले विदेशबाट पनि श्रम स्वीकृति दिन थालेको छ । ओमानको मस्कटस्थित नेपाली दूतावासले सलालाबाट गत शुक्रवारदेखि श्रम स्वीकृति दिने सेवा थालेको जानकारी दिइएको छ । गत शुक्रबार र शनिबार सलालामा आयोजना भएको राजदूतसँग प्रत्यक्ष संवाद, श्रमिक सचेतना, वित्तीय साक्षरता, सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्धता तथा पासपोर्ट-कन्सुलरसम्बन्धी विशेष कार्यक्रममा श्रम स्वीकृति पनि प्रदान गरिएको दूतावासले मंगलबार जारी गरेको प्रेस विज्ञप्तिमा जनाइएको छ । विभिन्न माध्यमबाट ओमान पुगेका तर श्रम स्वीकृति नभएका नेपालीलाई राजदूत डोरनाथ अर्याल र वैदेशिक रोजगार विभागका महानिदेशक सूर्यबहादुर खत्रीले संयुक्तरूपमा श्रम स्वीकृति प्रदान गरेका विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । उक्त अवसरमा राजदूत अर्यालले नेपाली श्रमिकहरूको हकहित संरक्षणका लागि हरेक किसिमको सहयोग गर्न तत्पर रहेको बताए । यसैगरी महानिदेशक खत्रीले श्रम स्वीकृतिविना विदेश आउँदा हुने समस्यावारे सचेत गराएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

संघको प्रथम उपाध्यक्षमा लड्दै अख्तर हुसेन

वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई सठ्ठमानित र मर्यादित बनाउने एजेण्डा

■ ममता थापा

काठमाडौं- ओभरसिज इम्प्लोइमेन्ट प्रालिका सञ्चालक अख्तर हुसेनले नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको आसन्न निर्वाचनमा प्रथम उपाध्यक्ष पदमा उम्मेदवारी दिने घोषणा गरेका छन् । तराई वैदेशिक रोजगार व्यवसायी समाजका वरिष्ठ उपाध्यक्षसमेत रहेका उनले आफू संघको प्रथम उपाध्यक्षका लागि चुनाव लड्ने प्रभावसँग बताए । विगतमा विभिन्न राजनीतिक दलनिकट संस्थासँग प्यानल बनाएर चुनाव लड्ने गरेको तराई समाज आउँदो फागुन २ गते हुने संघको चुनावमा एकै प्रतिस्पर्धामा उत्रने तयारीमा छ । राजनीतिक दलनिकटका उम्मेदवारले चुनाव जित्दा संघका लागि केही कम गर्न नसक्ने हुसेन बताउँछन् । ‘चुनावमा कि हार हुन्छ कि जित् । अब हामी कुनै पनि पार्टीको शरणमा जडिँदैनौं । व्यवसायीको हितमा काम गर्न पहिला पार्टी त्याग्नपर्छ,’ उनी भन्छन्, ‘दलको भण्डा ओढेर यो



गर्छु, त्यो गर्छु भन्नेहरू भूठा हुन् भन्ने प्रमाणित भइसक्यो । विस्तारै व्यवसायीहरूले बुझ्न थालेका छन् ।’ तराई वैदेशिक रोजगार व्यवसायी समाजको तर्फबाट हुसेन एकल उम्मेदवारको रूपमा खडा हुने भएका छन् । राजनीतिक दलनिकट उम्मेदवारहरू आफ्नासामु बलियो भएर उभिँदा आफू पनि उत्तिकै साहसकासाथ मैदानमा उत्रने हुसेन बताउँछन् । म्यानपावर व्यवसाय सुरक्षित र सम्मानित नभएकोमा उनी दुःखी छन् ।

वैदेशिक रोजगारीले नछोएको क्षेत्र कुनै नभएको उल्लेख गर्दै उनले अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड नै वैदेशिक रोजगारी भएको दावी गरे । यद्यपि, राज्यले यो क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्न नचाहेको उनको आरोप छ । साथै अभियन्ताको खोल ओढेर व्यवसायीमाथि खुलेआम आक्रमण गर्ने गरेकोप्रति उनले आक्रोश व्यक्त गरे । ‘हामी पनि वैधानिकरूपमा दर्ता भएर राज्यलाई कर तिरेर व्यवसाय चलाइरहेका छौं । यदि गल्ती गरेको छ भने हामीमाथि कानुनी कारवाही हुन्छ । तर जो कोहीले जथाभावी आक्रमण गर्न पाइने कानून राज्यले बनाएको छ र ?,’ उनी प्रश्न गर्छन् । के-के छन् हुसेनका एजेन्डा हुसेन संघ नियमनकारी निकाय नभएको हुँदा चुनाव जितेर यो गर्छु त्यो गर्छु भन्नु गलत ह भएको बताउँछन् । ‘संघले वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई सम्मानित र मर्यादित बनाउन भूमिका खेल्नुपर्छ,’ उनले भने ।

►► क्रमशः पृष्ठ २ मा

जनहितमा जारी सन्देश

जाडोमा आगो ताप्दा, हिटर चलाउँदा वा गिजरको प्रयोग गर्दा अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू

जाडो याममा शरीर वा कोठालाई ब्यानी बनाइराख्न आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने, गिजरको प्रयोग गर्ने लगायतका उपायहरू गरिए पनि पर्याप्त सावधानी नअपनाउँदा अप्रिय घटनाहरू हुने गरेका छन् । त्यसैले त्यस्ता कार्य गर्दा सावधानीका निम्न उपायहरू अपनाऔंः

हावा ओहोरदोहोर हुने ठाउँ वा कोठामा मात्र आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने वा गिजर प्रयोग गर्ने

कोइलाजभ्य स्रोतबाट सकेसम्म आगो नतापौं

आगो ताप्दा वा हिटर बाल्दा कागज, कपडा जस्ता छिटो जल्ने खालका सामाग्री नजिकै नराखौं

आगो तापिसकेपछि त्यसलाई पूर्ण रूपमा निमाउने गरौं

हिटरको प्रयोग गर्दा समय-समयमा चलिरेहेको हिटरलाई बन्द गर्ने गरौं

सुत्नुअघि अनिवार्य रूपमा हिटर बन्द गरौं

गिजरको मुख्य मेसिनलाई बाथरूम बाहिर खुला ठाउँमा जडान गरौं

गिजर खोलेर लामो समयसम्म बाथरूममा बस्ने नगरौं

गिजर प्रयोग गरेर नुहाउँदा संभव भएसम्म बाथरूमको झ्याल बन्द नगरौं



 **प्रभाव दैनिक**

 www.prabhavonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
काभ्रे-७, सिफल, काठमाडौं

[illegible]

प्रभाव दैनिक

सम्पादकीय

National Daily

क्यान्सरविरुद्धको खोप

अभियान प्रभावकारी बनाउ

पाठेघरको क्यान्सरका कारण नेपालमा हरेक वर्ष करिब एक हजार ५०० महिलाको मृत्यु हुने गरेको तथ्यांक छ । क्यान्सर भनेको शरीरको कुनै पनि भागमा अस्वाभाविकरूपमा कोषहरूको वृद्धि हुनु हो । पाठेघरको मुखको क्यान्सर ह्युमनपापिलो भाइरस संक्रमणले हुन्छ । नेपालमा महिलामा हुने विभिन्न क्यान्सरमध्ये पाठेघरको मुखको क्यान्सर दोस्रो स्थानमा छ ।

असुरक्षित यौनसम्पर्क, एचआइभी भएका महिलाहरू, गर्भनिरोध चक्कीको अत्यधिक सेवन, धूमपानजस्ता क्रियाकलापले पाठेघरको मुखमा क्यान्सर हुने सम्भावना बढाउँछ । जानअज्ञान, शिक्षाको कमीले पनि यस्तो क्यान्सरका रोगीहरू बढिरहेका छन् । यस्तो क्यान्सरबाट जोगाउन नौ वर्षदेखि १३ वर्षका बालिकालाई एचपिभी खोप लगाएमा रोकथाम गर्न सकिने अध्ययनहरूले देखाएको छ ।

यही कारण नेपालमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरविरुद्धको एचपिभी खोप अभियान सुरु भएको छ । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले विश्व क्यान्सर दिवसका अवसर पारी मंगलबार किशोरीलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सरविरुद्धको एचपिभी खोप अभियानको सुरुआत गरेका हुन् । यो अभियान फागुन ६ गतेसम्म सञ्चालन हुँदै छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका अनुसार मुलुकमा हरेक दिन पाठेघरको मुखको क्यान्सरबाट चार जना महिलाको मृत्यु हुने गरेको छ ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री प्रदीप पौडेलले यो खोपबाट कोही पनि किशोरी वञ्चित हुन नदिने बताएका छन् । यसका लागि सबैले आ–आफ्नो ठाउँबाट प्रचारप्रसार र थाहा दिएर सहयोग गर्नु उचित हुन्छ । स्वास्थ्य मन्त्रालयकाअनुसार हरेक वर्ष नियमित खोप तालिकामार्फत यो खोप किशोरीहरूलाई दिने कार्यतालिका रहेको छ । स्वास्थ्य विभागका महानिर्देशक डा. विकास देवकोटाका अनुसार १४५ देशमा प्रयोग भइरहेको यो खोप नेपालले पनि समावेश गरेको हो । कूल १६ लाख ८८ हजार ७६८ किशोरीलाई खोप दिइने लक्ष्य सरकारको छ । यसपटक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६ देखि १० सम्मका छात्रा र विद्यालय नजान्ने १० देखि १४ वर्ष उमेरका किशोरीलाई खोप दिन लागिएको हो ।

क्यान्सर नसर्ने रोग हो । नसर्ने रोगको भार पछिल्लोपटक बढिरहेको अवस्थामा सरकारले थालेको यो अभियान स्वागतयोग्य छ । अझ किशोरीहरूको सवालमा रोग लाग्नुअघि नै यस विषयमा सचेत र पूर्वकार्य गर्नु बुद्धिमतापूर्ण विषय हो । यो सँगै सरकारले बालबालिकालाई प्याकेजमा स्वास्थ्यसम्बन्धी शिक्षासमेत दिए यो कार्यक्रम अझ राम्रो हुने देखिन्छ ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा रहँदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

बचत गर्ने बानीको विकास

प्रवासमा कामदारहरू आयआर्जनकै लागि जाने हुँदा र उक्त आर्जनबाट घरपरिवारका लागिसमेत निकै जरुरी र महत्त्वपूर्ण हुने गर्छ । सबै कामदारहरूले आफूले कमाएको पैसालाई बचत गर्ने राम्रो बानीको विकास गर्नुपर्दछ । फाल्तु खर्च नगर्ने, अनावश्यक घुम्रिफर, बाहिर खाने, खाडी मुलुकहरूमा प्रतिबन्धित र निकै महँगो पर्ने अल्कोहलजन्य मादकपदार्थको सेवन, घुमपान, जुवा तास, लटरी या मनोरञ्जनका लागि गरिने खर्च कटाएर मात्र कमाएको आर्जनको राम्रो बचत गर्न सकिन्छ । धेरै नेपाली श्रमिकले कमाएको ठूलो हिस्सा उपरोक्त शीर्षकहरूमा खर्च गर्ने गरेका पाइन्छन् । यसका अतिरिक्त अनावश्यक तवरमा फोन कल गरिरहँदा पनि तलबको ठूलै हिस्सा खर्च गर्ने गर्दछन्, यस्ता कुराहरूमा राम्रो सोच विचार पुर्‍याउनुपर्दछ । आफूले पाएको तलब नियमितरूपमा घर पठाउने र त्यसरी घर पठाउने रकमको पनि केही हिस्सा उत्पादनमूलक उद्योग व्यवसायमा लगानी गर्ने या सोका लागि नियमित र क्रमिकरूपमा बचत गर्दै वैदेशिक रोजगार कामदारहरूले जान्नेपर्ने कुराहरू जानुपर्दछ । बचत रकम बैंक तथा वित्तीय संस्थामा राखेर सुरक्षितका साथै व्याज आर्जन गर्न पनि सकिन्छ ।

सीप विकासमा ध्यान दिने

आय आर्जन र सीप विकासको अन्तरसम्बन्ध हुन्छ । सीप तथा दक्षताकै आधारमा रोजगारदाताले तलब सुविधा दिने र बेलाबेलामा वृद्धि पनि गर्ने हुँदा हरेक कामदारले आफ्नो पैसामा उपयोगी सीपलाई बढाउँदै जानुपर्दछ । यसका लागि काममा रूचि तथा लगनशीलता राख्ने, अनुभवीसँग सधैँ केही नयाँ कुरा सिक्ने कोसिस गर्ने र कामसँग सम्बन्धित अध्ययन र अभ्यासलाई तिखाई जानुपर्दछ ।

बैंकिङ प्रणालीबाट पैसा पठाउने

आफूले कमाएको पैसालाई जहिल्यै पनि बैंकिङ माध्यमबाटै पठाउनुपर्दछ । विभिन्न मुलुकहरूमा अवैधरूपमा सञ्चालित हण्डी जस्ता जोखिमपूर्ण माध्यम (सञ्जाल)मा कहिल्यै विश्वास र प्रयोग गर्नुहुँदैन । मुद्राको अवैध कारोबार (हण्डी) गर्ने दलाल तस्करहरू कतिले नेपाली कामदारहरूको पैसा ठगी गरेर भागेका पनि छन् । त्यस्तो अवैध कारोबार अपनाउँदा देशको राजस्वमासमेत क्षति पुगिरहेको हुन्छ । बैंकिङ माध्यमबाट पठाएको रकमको मात्र स्रोत खुल्ने हुँदा पछि नेपालमा आएर समस्या भोग्नु पर्दैन । अवैध च्यानलबाट पैसा भित्र्याएको खण्डमा आफूले विदेशमा कमाएर जोडेको घर सम्पत्तिको स्रोत खुलाउन नसकेर समस्यामा पर्ने जोखिम हुनसक्छ । त्यसैले सधैँ बैंकिङ च्यानलकै प्रयोग गर्नुपर्छ ।



■ गम्भीरबहादुर हाडा

आर्थिक कारोवारमा सरकारी हस्तक्षेप अति न्यून हुनुपर्छ भन्ने आवाज १८औँ शताब्दीमा स्वतन्त्र अर्थव्यवस्थाको सिद्धान्तले उठाएको थियो । उतिवेला जेबिसेको पूर्तिले आफ्ना माग आफैँ सिर्जना गर्छ भन्ने सिद्धान्त प्रख्यात र सान्दर्भिक पनि मानिएको थियो । तर १९औँ शताब्दीमा अमेरिका, ब्रिटेनजस्ता देशहरूमा आएको मन्दीलाई रिकार्गो माल्थस, जेबिसे एडामस्मिथ, आदि शास्त्रीय अर्थशास्त्रीका धारणाले उपचार गर्न सकेन । आखिर प्रसिद्ध अर्थशास्त्री किन्सको सरकारी हस्तक्षेपद्वारा मन्दीको उपचार गरिनुपर्छ भन्ने धारणा व्यावहारिक हुन पुग्यो । तर आजको २०औँ शताब्दीमा भने किन्स सफल भइरान्न सकेन र फेरि अर्थव्यवस्थाको सुधारका लागि सरकारी हस्तक्षेप कम हुनुपर्छ भन्नेतिर अर्थशास्त्रीहरू जान थालेको देखिएको छ । कम्युनिस्ट देशमा पनि आर्थिक सुधारको निमित्त सरकारी हस्तक्षेप विस्तारै घट्नुपर्ने र बजार मुखी अर्थव्यवस्था हुनुपर्ने धारणा भन्नुभन्नु व्यापक हुन थालेको छ । नेपालमा बहुदलीय व्यवस्थाको पुनर्स्थापनापश्चात् आव २०४८/४९ मा पहिलो जननिर्वाचित सरकारले प्रथम बजेट र आठौँ पञ्चवर्षीय योजनामार्फत आर्थिक उदारवादलाई प्राथमिकता दिई संस्थानहरूको निजीकरण अभियानलाई व्यवस्थित गर्न निजीकरण ऐन २०५० ल्याइएको थियो ।

नेपालमा उदार र खुला आर्थिक नीतिबाट औद्योगिक क्षेत्रमा सकारात्मक प्रभाव पारी आर्थिक वृद्धिर उच्च राख्ने र विदेशी लगानीलाई समेत प्रोत्साहित गर्ने नीति सरकारले लिएको पाइन्छ । विगत १३ वर्षदेखि नेपालले आर्थिक उदारीकरणको अभ्यास गर्दै आएको छ । फनै विश्व व्यापार संगठनको सदस्यता प्राप्त गरिसकेको अवस्थामा यो अभ्यास एवं खुला व्यापार प्रणालीले उच्चतम प्रश्रय पाउने छ । यो अभ्यासको क्रममा औद्योगिक प्रतिस्थापनको अवधारणामा आधारित औद्योगिकीकरणबाट अगाडि बढेर निर्यातमा आधारित विकासको मान्यता अपनाइएको छ । आयाततर्फ इजाजतपत्रको व्यवस्थालाई खारेज गरी कोटा प्रणालीको पनि अन्त्य गरिएको छ । भन्सार दरबन्दीमा व्यापक पुनरावलोकन गरी भन्सार दरहरूलाई घटाइएको छ र सरलीकृत पनि गरिएको छ । उदाहरणका लागि १९८० को दशकमा रहेको ४०० प्रतिशतको उच्चतम भन्सार दरलाई घटाई हाल ८० प्रतिशतमा ल्याइएको छ । यसबाट व्यापारमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ । सन् १९९१ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा व्यापारको अनुपात २२.७ प्रतिशत थियो । सन् २००२ मा यो अनुपात बढेर ३८.२ प्रतिशत पुगेको छ ।

विश्वमा सन् १९३० को दशकबाट लोककल्याणकारी राज्यको स्थापना र योजनाबद्ध विकासको प्रक्रियालाई अगाडि बढाउन सरकारी लगानीमा सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थापना गर्न थालिएको हो । नेपालमा पनि मूलरूपमा वि.सं. २००७ सालमा पजातन्त्रको स्थापनापश्चात् योजनाबद्ध विकासको थालनीका लागि संस्थानको स्थापनालाई अगाडि बढाइएको हो । २०४९ सालसम्म ६६ वटा सार्वजनिक संस्थानहरू रहेकामा विनिवेशको नीति अवलम्बनपश्चात् हाल ४१ वटा संस्थान अस्तित्वमा र ३७ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् ।

आर्थिक उदारीकरणले विश्वबजारमा पहुँच भई विश्व अर्थ व्यवस्थामा अवसरहरू बढाएको छ । सरकारको भूमिका कानुनीरूपमा परिभाषित गरिएको छ । वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषणमा वृद्धि भएको छ । पर्यटकको संख्या र वस्तु व्यापारमा वृद्धि भएको छ । सूचना प्रविधिको व्यापक उपयोग र सस्तो हुन पुगेको छ । भन्सार र करका दरहरू घटेका छन् । सेवा वितरण विकेन्द्रित हुँदै गएको छ । वैदेशिक क्षेत्रको व्यापक विस्तार र सक्रियता देखिएको पाइन्छ । वैदेशिक सहायता बर्सेन बढेको छ । वित्तीय संस्थाहरूको संख्यात्मक वृद्धि भएको छ । पुँजीबजार उदार भएको कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था तयार भएको छ । रोजगारीमा वृद्धि भएको छ । निजी क्षेत्रले उत्पादनमूलक उद्योगमा चासो देखाएका छन् ।

बेलायत र विश्वभरका नवउदारवाद अहिले परीक्षणको क्रममा छ । मारगरेट थ्याचर र रोनाल्ड रेगनद्वारा स्थापित विशुद्ध पुँजीवादी अर्थव्यवस्थामा वस्तु र सेवाको वितरणमा राज्यको नियन्त्रणलाई खुन्च्याएर खुला बजारलाई ठूलो भूमिका दिँदा राम्रो परिणाम दिने आशा गरिएको थियो । तर उदारवादी पुँजीवाद अर्थप्रणाली व्यवस्थापनको उचित तरिका होइन भनी आलोचकले लगाएको आरोप सही पनि हुनसक्छ । के फेरि अब सरकारहरूले अर्थतन्त्रमा ठूलो भूमिका खेल्ने समय आउला त ? राज्यहरूलाई त्यस्तो गर्न दिइएला त ? खुला बजारसहितको पुँजीवाद अहिले परीक्षणमा छ ।

बेलायतमा लेबर पार्टीका नेता जेरेमी कोर्बिनले नवउदारवादले सुकुम्बासीहरूको संख्या बढाएको, बालबालिकाहरूलाई गरिबीको मारमा धकेलेको र गरिखाने वर्गको आम्दानी निर्वाह गर्न पनि नसकिनेगरी घटाएको आरोप लगाएका छन् । यस्तो आरोपको प्रत्युत्तरमा कन्जरभेटभ पार्टीकी नेतृ पूर्वप्रधानमन्त्री थेरेसा मेले खुला र नयाँपनसहितको बजारमुखी अर्थतन्त्रका अथाह सम्भावनाहरू भएको बताएकी छन् । यस्ता बहस बेलायतमा मा त्र सीमित छैनन्, विश्वभरि नै चलिरहेका छन् । करिब २५ वर्षअघि दुई किसिमको अर्थव्यवस्था राज्यले व्यवस्थापन गर्ने समाजवाद र उदारवादी प्रजातन्त्रसहितको पुँजीवादबीचमा कुन श्रेष्ठ र उचित हो भन्ने बहस सफिएको ठानिएको थियो । सोभियत संघको पतनपछि, उदारवादी प्रजातन्त्रले जितेको निर्व्याल गरिएको थियो र त्यसभित्रको खुलाबजार अर्थव्यवस्थालाई निर्विकल्प ठानिएको थियो । त्यसपछि चीनको अचम्म लाग्दो उदयले राज्यले नेतृत्व गरेको र महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको

वृद्धिमा योगदान पुर्‍याउने र सामाजिक न्याय प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्थापित भएका हुन् । यी संस्थान आफ्ना घोषित उद्देश्य प्राप्तमा प्रायः असफल नै रहे । सीमित संस्थानवाहेक अन्य सबै व्यावसायिकरूपमा सञ्चालन हुन नसक्दा बन्द हुने, निजीकरण गर्नुपर्ने वा ठूलो अनुदान दिएर चलाउनुपर्ने अवस्थामा पुगेका छन् ।

नवउदारवादको उद्भव र विकास

‘पेरिस कम्युन’ पश्चात् संसारमा पहिलोपटक मार्क्सवादलाई व्यावहारिकरूपमा लागू गर्दै महान् लेनिनको नेतृत्वमा बहुचर्चित सोभियत संघमा समाजवादको स्थापना भयो । आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै सोभियत संघ र समाजवादको शैशवसताले धेरै हन्डर र ठक्कर खानुप्यो तर बहुसंख्यक जनताको हित गर्ने व्यवस्था भएकाले यसको लोकप्रियता भन्नुभन्नु बढ्दै गयो । सोभियत संघभित्र यसका विरोधी एकपछि अर्को गर्दै कमजोर हुँदै गए भने बाह्य संसारमासमेत समाजवादप्रतिको आकर्षण एउटा लहरका रूपमा फैलियो । संसारभरि कम्युनिस्ट पार्टी गठन भए र क्रान्तिका लागि तिनले आ–आफ्ना खाका कोर्न थाले । औपनिवेशिक र अर्धऔपनिवेशिक अवस्थामा रहेका देशमा पनि कम्युनिस्ट पार्टी स्थापित भए, जसले राष्ट्रिय मुक्तिसँगै वर्गीय मुक्तिको आन्दोलनलाई अगाडि बढाउन थाले ।

सोभियत सत्ता फन्नुभन्नु लोकप्रिय र प्रभावकारी हुँदै गयो । एउटै विश्वदृष्टिकोण र कम्युनिस्ट पार्टीबीचमा पारस्परिक सहयोगले गर्दा एक प्रकारको समाजवादी खेमा तयार भयो । दोस्रो विश्वयुद्धसम्म आइपुग्दा सोभियत संघ र

◆◆◆

समाजवादी खेमा अत्यन्तै शक्तिशाली बन्दै गयो । त्यति नै बेला साम्राज्यवादी खेमा भने आन्तरिक समस्यामा अल्झ्न थाल्यो । केही साम्राज्यवादी देशको साम्राज्य विस्तारको महत्वाकांक्षा, अन्त्य र साम्राज्यवादी संघर्ष, विभिन्न देशमा चलेका राष्ट्रिय मुक्तियुद्ध र स्वतन्त्रता आन्दोलनका कारणले त्यो भन्नुभन्नु कमजोर हुँदै गयो । साँच्चिकै पुँजीवाद, क.लेनिनले भनेजस्तै, मरणसन्न् अवस्थारि धकेलियो ।

सन् १९३८ मा जर्मनी अर्थशास्त्री अलेक्जेन्डर रुस्तोले ‘वाल्टर लिप्म्यान कोलोक्विम’मार्फत ‘नवउदारवाद’ शब्दको पहिलोपटक प्रयोग गरेका हुन् । र, यसको कार्यान्वयन मूलतः दोस्रो विश्वयुद्धपश्चात् मात्रै भएको हो । त्यसैले नेपालका केही विद्वान्हरूले भनेजस्तो नवउदारवादको इतिहास २००-४०० वर्षको होइन, भएपै ८०-९० वर्षको मात्रै हो । इतिहासको अध्ययनका हिसाबले यो भएरै तरुण हुँदै छ । उदारवाद र नवउदारवाद फरक कुरा हुन् । यो पुँजीवादको साम्राज्यवादी अवस्थाको एउटा विशिष्ट रूप भएको हुनाले नवउदारवादको कालखण्ड पनि पुँजीवादी कालखण्ड हो तर सिंगो पुँजीवादी कालखण्डलाई नवउदारवादको कालखण्डमा गाभ्न मिल्दैन ।

सुरुआतमा नवउदारवादलाई समाजवादका असल कुरालाई पुँजीवादमा लागू गर्ने, समाजवादबाट प्राप्त गर्न सकिने कुरा पुँजीवादभित्रै प्राप्त गर्न सकिने भ्रम फैलाउन र समाजवादको बह्दो यात्रालाई रोक्ने नियतले विकास गर्न खोजिएको थियो । त्यसक्रममा यो विभिन्न स्कूल हुँदै सन् १९७१ मा चिलीमा भएको रक्तपातपूर्ण ‘कु’ पश्चात् स्थापित तानाशाह पिनोसेको सत्तालाई सहयोग गर्न चिलीका चार अर्थशास्त्रीलाई सिकागो विश्वविद्यालयमा तालिम दिन लगियो । ‘सिकागो व्यायज’का रूपमा परिचित ती अमेरिकी साम्राज्यवादबाट पालित ‘विद्वान्’ले नवउदारवादलाई नयाँ ढंगले व्याख्या गरे । त्यसपछि नवउदारवादको लोककल्याणकारी विचारलाई पूर्णरूपमा हटाइयो र यो कुर पुँजीवादी वाटोका रूपमा अगाडि बढ्यो । आजसम्म हेर्दा नवउदारवाद पुँजीवादको सबैभन्दा क्रुर विधिका रूपमा स्थापित भएको छ ।

नवउदारवाद वास्तवमा मार्क्सवाद र

समाजवादको प्रभावलाई निषेध गर्न विकसित विचार तथा कार्यक्रम हो । मार्क्सवादले वर्गयुक्त समाजमा परस्पर विरोधी वर्गहरू भएकाले तिनको बीचमा वर्ग संघर्ष चलि्रहेको कुरालाई स्थापित गर्दै वर्ग संघर्षलाई तीव्रता दिने, बहुसंख्यक सर्वहारा श्रमजीवी वर्गको राज्यसत्ता निर्माण गर्ने, सर्वहारा वर्गको अधिनायकत्व स्थापित गर्ने र अन्ततोगोत्वा वर्गविहीन र राज्यविहीन समाजको निर्माण गर्ने कुराको परिकल्पना गर्छ । समाजवादले निजी स्वामित्वको अन्त्य गर्ने, सामूहिक स्वामित्व स्थापित गर्ने, प्राकृतिक सम्पदा, निजी उद्योगधन्दा, कलकारखानाको राष्ट्रियकरण गर्ने, शिक्षा तथा स्वास्थ्यजस्ता नागरिकका जीवनका अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण कुरा राज्यले र्यारेटी गर्ने, विदेशी लगानीलाई नियन्त्रित गर्ने, राष्ट्रिय उत्पादनलाई प्राथमिकतासाथ संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्ने, नागरिकका नैसर्गिक अधिकारको रक्षा गर्ने काम गर्छ । समाजवादले लोककल्याणकारी राज्यको अवधारणा बोकेको हुन्छ । त्यसैले देशको नागरिकको हकहित र अधिकार समाजवादी राज्यको सबैभन्दा प्रमुख विषय हुन्छ । समाजवादमा बजारमाथि राज्यको नियन्त्रण हुन्छ । राज्यसत्ता विलोपीकरणको प्रक्रियामा नपुग्दासम्म राज्यका बहुसंख्यक जनताको हितमा स्थापित राज्यको सर्वशाक्तिशाली भूमिकालाई समाजवादले अवलम्बन गर्छ ।

नवउदारवादले भने सबै कुरा बजारले नियन्त्रित गर्ने र राज्यले बजारको प्रवर्द्धलाई सहयोगी भूमिका खेद्वै नियमन गर्ने कुराको वकालत गर्छ । ‘बजार’ भनेको स्वाभाविकरूपमा धनी राष्ट्र, तिनका धनवान् पुँजीपति र गरिव तथा विपन्न देशमा तिनले पैदा गरेको दलालको हातमा हुने हुनाले ‘बजार’ ले सबै कुराको नियन्त्रण गर्नु भनेको अन्ततोगोत्ता पुँजीपति र तिनका दलालले सबै कुराको नियन्त्रण गर्नु हो । नवउदारवादले निजीकरण, उदारीकरण र खुला बजार अर्थतन्त्रको नाममा सबै सरकारी, सार्वजनिक, सामुदायिक र प्राकृतिक सम्पदा स्रोतसाधनको निजीकरण, शिक्षा र स्वास्थ्यको निजीकरण गर्छ । यसले खाद्यान्नको वस्तुकरण गर्ने, वीउजिन र उत्पादनका साधनको निजीकरण गर्छ । यसले किसानलाई सरकारी सेवा, सुविधा र अनुदान दिन रोक लगाउँछ ।

पुँजीवादी अर्थव्यवस्थाको विभिन्न पक्षहरूको आपसी सम्वन्ध नवउदारवाद हो । आर्थिक स्रोतसाधनलाई सार्वजनिक क्षेत्रबाट असीमित नाफामुखी उद्देश्यका साथ निजी क्षेत्रतर्फ स्थानान्तरण गर्नुपर्ने राजनीतिक प्रक्रिया हो । नवउदारवादको प्रयोग प्रथम विश्वयुद्धको समाप्ति सँगसँगै भएको हो । १९७२ मा दक्षिण अमेरिकी अर्थशास्त्रीहरूले आफ्नो बजारउन्मुख नमूनाका लागि नवउदारवाद शब्दको प्रयोग गरेका थिए ।

नवउदारवादको सरकारले अनुदान घटाउनुपर्छ, करको आधार विस्तार गर्न करका कानुनहरूमा सुधार, खुला बजारलाई संरक्षण र प्रोत्साहन गर्नुपर्छ भन्ने दृष्टिकोण राख्छ । साथै स्थिर विनिमय दरलाई निर्मूल पार्नु सरकारी नियमन पाई हटाउने निजी सम्पत्तिलाई अनुमति दिने र सरकारद्वारा सञ्चालित संस्था र उद्योगधन्दालाई निजीकरण गर्नुपर्ने धारणा राख्छ । यसर्थ नवउदारवादले सम्पूर्ण आर्थिक व्यवस्थापन र परिचालनको जिम्मा निजी क्षेत्रलाई दिनुपर्छ भन्ने मान्यता राख्छ । नवउदारवादले सरकारी भूमिकाको कटौती गर्दै स्रोत साधनको परिचालन पूर्णतः बजारमा छोड्नुपर्छ भन्ने मान्यता राख्छ । अतः यसले अर्थतन्त्रको स्वतन्त्रता र सरकारी हस्तक्षेपको विरोध गर्दछ जसमा अर्थ व्यवस्था खुला र स्वतन्त्र हुनुपर्छ भन्ने धारणा रहेको छ ।

८० को दशकयता दक्षिण एसियाली राष्ट्र निकासीमुखी विकास, बजारवादी नवउदार आर्थिक नमूनामा आधारित निजीकरण तथा उदारीकरणका रणनीतिमार्फत विभिन्न तहमा अघि बढे । ९० को दशकको सुरुतिर जब यहाँका सरकारहरूले वस्तु तथा सेवा प्रदानको मात्रामा राज्यको उत्तरदायित्व घटाउने, निजीकरण र आन्तरिक उदारीकरण गर्ने व्यापक नीति बोके, तब विश्वव्यापीकरणको प्रक्रियाले प्रोत्साहन पायो । नेपाल पनि यस चक्रम सामेल भयो । तर, अरू मुलुकको तुलनामा नेपालको अवस्था धेरै फरक थियो । आज यसलाई थेग्न गाह्रो छ ।

नेपालमा निजीकरण र उदारीकरणको अभ्यासले धेरै तहमा असमानताका रेखा तानेको छ । सबैका हकमा नीति समान भए पनि सम्पूर्ण अर्थतन्त्रमा बह्दो आय असमानताले समाजलाई खण्डीकरण गर्दै छ । यहाँको बजारमुखी अर्थतन्त्रले सामाजिक क्षेत्र- खाद्यान्न, शिक्षा, स्वास्थ्य, गरिबी उन्मूलन, रोजगारी सिर्जना आदिमा राज्यको दायित्वलाई कटौती गरिरहेको छ । कृषि क्षेत्रको अनुदान कटौतीले गर्दा रोजगारी सिर्जनाको अवस्था घट्दो, गरिबीको वृद्धि, श्रमको बह्दो अनौपचारिकीकरण र किनारा लगाउने काम तीव्र हुँदै छ । हस्तकला, कृषिजन्य र अरू विधाका घरेलु उद्योग धराशायी भएका छन् । रोजगारीको गुणस्तरमा ढास र किनारा लगाइएका समुदायको बह्दो कष्ट र जोखिमको दोवाटोमा दैनिक खर्च बढेको र आय घटेको छ ।

(लेखक भक्तपुर बहुमुखी क्याम्पसका पूर्वसहप्राध्यापक हुन्)

पानी नपरी बित्दै हिउँद, किसान चिन्तित

महोत्तरी– यसपालि सिंगो हिउँद पानी नपरी बित्ने लाग्दा किसान निरास छन् । वसन्तपञ्चमी पर्व मनाइसक्दासम्म पानी पर्ने सुरसार नदेखेपछि महोत्तरीका किसान अहिले अपेक्षित हिउँदेवाली नहुने चिन्ताले पिरोलिएका छन् ।

‘हिउँद पानी नपरी बित्यो,’ बर्दबास-९ ठोकीटोलका ६० वर्षीय किसान रामचन्द्र थापा मगर भन्छन्, ‘खै हिउँदेवाली राम्ररी भित्रघाउन पाइएलाजस्तो छैन ।’ कुलोको स्थायी सिंचाइको प्रबन्ध नभएको आफ्नो ठाउँमा इनारको पानी मोटरले तानेर वाली सेचन गर्ने गरिएको उनको भनाइ छ । यसपालि अहिलेसम्म हिउँदे वर्षा नहुँदा इनारमा पानीको सतह गहिर्दै गएर मोटरबाट पानी तान्न नसकिने अवस्था बनेको थापासहित ठोकीटोलका किसानको चिन्ता छ ।

माघ अन्तिम साता लागिस्क्दा हुस्सुले छाडेको छैन । हिउँदमा हुस्सु लाग्नु स्वाभाविक भए पनि माघ लागेपछि घाम ताँदै जाने पुरानो मौसमको थिति खलबलिएको किसान बताउँछन् । ‘आकास धुमिएको धुम्रिँम्यै छ, पानी पर्न सकेको छैन,’ बर्दबास-७ का ७० वर्षीय विन्देश्वर यादव भन्छन् । खेतबारीमा तरकारी वाली हुस्सुले कक्र्दै तथा पानी नपरेर माटो रूखिएको उनले बताए ।

भगाहा-४ रामनगरका ७५ वर्षीय इस्लाम राइन भन्छन्, ‘यो हामीले पहिले देखे भोगेभन्दा फरक हुँदै छ ।’ एक दशक अधिसम्मका ऋतुपिच्छेका मौसममा गरिने अड्कल अब मेल खान छाडेको राइनकै छिमेकी जव्वार शेप बताउँछन् । हिउँदे पानी नपर्दा गहुँ, उखु र दलहन वाली राम्ररी बढ्न सकेको छैन । यसैगरी भण्टा, रामतोरीया, खुसांनीलगायत तरकारी पानी नपर्दा ओइलिन लागेका छन् । माटोमा चिस्थान नहुँदा पर्खनुको विकल्प नरहेको गौशाला-११ का भोगेन्द्र महतोले बताए ।

हिउँदे वर्षा जमिन भिजाउने मात्र नभई वालीनालीका लागि अत्यन्त पोसिलो हुने पाका किसान बताउँछन् । भखैरे हुकँदै गरेका वैशाखी लहरे तरकारी, उखु, आँपसहितका फलका रूख हिउँदे वर्षा पाएपछि लहलहाउने पाका किसानको अनुभव छ । तर, यसपालि वर्षा नै नभई हिउँद बित्दै गएपछि यी वालीबाट अपेक्षित उत्पादन लिन नसकिने किसानमा चिन्ता बढेको छ ।

हिउँदमा पानी नपरेपछि खानेपानीका स्रोतहरू इनार, चापाकल गर्मी चढेसँगै चाँडै सुक्ने छन् । खानेपानीको हाहाकार पर्नसक्ने बर्दबास-१२ विजलपुराका ६५ वर्षीय किसान रामबिलास सिंह बताउँछन् । हिउँदमा पानी नपरेपछि अहिले माघ नसकँदै खोल्साखोल्सी सुकी सकेका छन् । सखाहार भुल्के (जरूवा) पानीको मुहानमा पानी देखिन छाडेको छ । हिउँदे वर्षा नभएपछि फलका रूखमा मज्जर (मञ्जरी) कम लाग्ने, राम्रर धेरै फर्ने र मधुवारोगको प्रकोप बढ्ने चिन्ता छ ।

हिउँदमा पानी पर्दा वालीनालीमा रोगको प्रकोप कम हुने र वाली हलक्क बढ्ने किसानको अनुभव छ । हिउँदे सम्यक वर्षा वालीनालीलाई अमृत नै हुने औरही-७ का मोहन महतो बताउँछन् । ‘हिउँदे वर्षा सिंचाइमात्र हैन, वालीको पोषण र रोग प्रतिरोधका लागि रामबाण (विस्तुर नजाने) हुन्छ,’ उनी भन्छन् । महोत्तरीको कूल ७० हजार हेक्टर खेतीयोग्य जग्गामध्ये १० प्रतिशत मात्र कुलो लाग्ने छ । यस्ता जग्गामा पुगेका कुलोको पानीका स्रोतका मुहान पनि हिउँदे वर्षा नभएपछि सुक्दै गएका छन् । रासस

दुर्घटना न्यूनीकरणसम्बन्धी सचेतना जगाउँदै तनहुँ प्रहरी

तनहुँ (प्रस)- पछिल्लो समय जिल्लामा सवारी दुर्घटना बढेपछि न्यूनीकरणका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले सचेतना अभियान सञ्चालन गर्न थालेको छ । पृथ्वीराजमार्गअन्तर्गत तनहुँका विभिन्न खण्डमा दुर्घटना बढेपछि प्रहरीले न्यूनीकरणको पहल थालेको हो । मुग्लिनबाट कोब्रेसम्म सडकको स्तरोन्नति भइरहेकाले सडकको अवस्था र सवारी चालकको लापरवाहीका कारण दैनिक दुर्घटना बढिरहेकाले ट्राफिक नियम पालनासम्बन्धी सचेतना जगाउन थालिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

प्रहरीले सवारीचालकलाई ट्राफिक नियम पालना गर्न तथा सचेतना अपनाएर दुर्घटना न्यूनीकरणमा सघाउन आग्रह गर्दै सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई जोड दिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी उपरीक्षक वीरेन्द्रबहादुर शाहीले बताए । उनले भने, ‘पृथ्वीराजमार्गका विभिन्न खण्डमा दुर्घटना बढेपछि न्यूनीकरणका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्दै आएका छौ । तीव्रगतिका कारण दुर्घटना बढेपछि सीमित गतिमा सवारी चलाउन र आवश्यक नियम पालना गर्न सोसम्बन्धी जानकारीसहित आग्रह गरेका छौ ।’

उनका अनुसार ट्राफिक नियम, लेन अनुशासन, सडक संकेत तथा ट्राफिक लाइटहरूको सधैं पालना गर्न, जथाभावी ओभरटेक नगर्न, मादक पदार्थ तथा अन्य नशाजन्य पदार्थ सेवन नगरी सवारी चलाउन, सवारी चलाउनु अगाडि आफ्नो साधन ठीक छ, छैन जाँच गर्न, आफूभन्दा अगाडिको सवारीसँग दूरी कायम गर्न, क्षमताभन्दा बढी यात्रु तथा सामान नबोक्न, तोकिएको स्थान (बस स्टप) मा मात्र यात्रुहरूलाई चढाउन र फर्तान आग्रह गरिएको छ ।

सवारी चलाउँदा आफ्नो ध्यान सडकमा मात्र केन्द्रित गर्न, मोबाइल फोनको प्रयोग नगर्न, ठूलो आवाजमा रेडियो क्यासेटहरू नबजाउन, सवारी चलाउँदा तोकिएको गतिभन्दा छिटो नचलाउन आग्रह गरिएको छ ।

साथै मोटरसाइकल चलाउँदा अनिवार्य हेलमेट प्रयोग गरी फितासमेत बाँध्न आग्रह गरिएको भन्दै उनले पैदल यात्रु, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका, विरामी तथा फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई सडकमा पहिलो प्राथमिकता दिन, रातको समयमा साइकल चलाउँदा टल्कने लुगाको प्रयोग गर्न आग्रह गरिएको जानकारी

दिए । मुग्लिन-पोखरा खण्ड विस्तारसँगै सडक फराकिलो बनाउने काम भइरहेको जनाउँदै प्रहरी उपरीक्षक शाहीले तीव्र गतिका कारण अत्यधिक दुर्घटना हुने गरेकाले सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको बताए ।

जिल्लामा चालु आर्थिक वर्षको छ महिनामा सवारी दुर्घटनामा परी ३८ जनाले ज्यान गुमाएका प्रहरीले जनाएको छ । आव २०८०/८१ को सोही अवधिमा भएका दुर्घटनामा परी २२ जनाको मृत्यु भएको थियो । जिल्लामा सबैभन्दा बढी दुई पांग्रे सवारीसाधन दुर्घटना हुने गरेका जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक अशोक थापाले बताए । उनका अनुसार पृथ्वी राजमार्गअन्तर्गत कोब्रे, गाछेपानी, अकला, गुणादी, कमलवारी, नाहाला, विमलनगर, आँबुखैरेनीस्थित पावरहाउस क्षेत्रमा बढी दुर्घटना हुने गरेको छ ।

सवारी दुर्घटनामा परी आव २०७९/८० मा २९, आव २०७८/७९ मा ४९, आव २०७७/७८ मा ४८, आव २०७६/७७ मा ४४ र आव २०७५/७६ मा ६० जनाको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयको तथ्यांकमा उल्लेख गरिएको छ ।

Bagmati Province Government Ministry of Water Supply, Energy and Irrigation Water Supply and Sanitation Division No. 5, Bhaktapur

Invitation for Bid

Date of publication: 06, Feb. 2025

1. Water Supply and Sanitation Division No.5, Bhaktapur,invites only electronic bids from the qualified/elgigible Bidders for the Construction of of Drilling of Deep Boring Works at Kageshori Manohara Water Supply Project Kathmandu under National Competitive Bidding; Single Stage Single Bidding Procedures. A complete set of Bidding Documents can be downloaded from PPMO’s website :www.bolpatra.gov.np/egg.

S. No	Contract No.	Name of work	Estimated Amount (Without Vat, PS)	Bid Document Fee.	Bid Security
1	Works/ NCB/07/081/82/ WSSD/ Bhaktapur	Construction of Drilling of Deep Boring Works at Kageshori Manohara Water Supply Project Kageshori 7 and 9 Kathmandu.	5261907.14	3000.00	145,000

Last Date of Bid Submission : 07-03-2025, Time12.00 Hours , Opening date 7 -03-2025, Time 13.00 hr.
Division Chief

Bhadrapur Municipality Office of Municipal Executive Bhadrapur-Jhapa Koshi Province, Nepal

Invitation for Bids (IFB): BDP/GOODS/3/081/82 First date of publication: February 06, 2025 (2081/10/24)

1. Bhadrapur Municipality, Office of Municipal Executive, Bhadrapur-Jhapa invites electronic bid from duly eligible and qualified registered bidders for the below mentioned Supply and delivery of goods under National Competitive Bidding procedure. Some of the qualification criteria are mentioned below, though the details are in the bidding document. Bidding is open to all eligible national bidders.

Contract No	Description of Works	Estimated amount (With VAT)	Bid Security Amount (NRs.)
BDP/GOODS/3-1/ SIKXYA/081/82	Supply and delivery of Half shirt, Pant and Frock for students as per their measurement.	25,83,875.00	65,000.00
BDP/GOODS/3-2/ JINSI/081/82	Supply and delivery of Office Furniture as per office demand in delivery.	17,85,400.00	45,000.00

Name of the Bank: **Rastriya Banijya Bank, Bhadrapur,Jhapa**
Name of Office: **Bhadrapur Municipality, Office of Municipal Executive, Bhadrapur-Jhapa**
Office Code no.: **80101112**
Office Account no.: **2210100303000003 (For Security deposit)**

- A complete set of Bidding documents may be downloaded from the PPMO E-Portal- www.bolpatra.gov.np/egg (e-GPII)
- The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.
- All the Cloth items Half shirt (Girls & Boys), Pant and Frock should be made according to the students measurement.
- All the Office Furniture listed in this procurement category should be delivered only if office demands, there may be increase or decrease in the number of items.
- Bid document amounting of Mrs. 3,000.00 should be purchased online from https://sutrarevenue.fcgo.gov.np/ with revenue code no: 14229 or may be purchased from municipality office.
- General Information related to Electronic Bids are:

Date of Pre-Bid Meeting	Last Date of Bid Submission	Bid Opening Date	Bid Validity Period	Bid Security Validity period
2081/11/05, 11:00 at BDP Mun Jhapa	2081/11/25, 12:00 at BDP Mun Jhapa	2081/11/25, 1:00 PM at BDP Mun Jhapa	Minimum 45 days from the last date of bid submission.	Minimum 30 days beyond the bid validity period.

**Bhadrapur Municipality
Office of Municipal Executive**

UPPER SYANGE HYDROPOWER LTD.

KATHMANDU, NEPAL

Condensed Statement of Financial Position (Unaudited) As on 29th Poush, 2081, 2nd Quarter F.Y. 2081/82

Particulars	This Quarter Ending Poush End, 2081	Immediate Previous Year Ending (Audited) Ashadh End, 2081
ASSETS		
A. Non Current Assets		
Property, Plant & Equipment	1,048,660	1,202,817
Intangible Assets	463,013,686	471,458,906
Project Under Development	23,719,779	21,619,183
Investments	10,200,000	10,200,000
Total Non Current Assets	497,982,125	504,480,906
B. Current Assets		
Cash and Bank	7,155,896	7,139,856
Inventory	-	1,400,818
Deposit, Advance & Receivables	24,969,728	18,577,482
Total Current Assets	32,125,624	27,118,156
Total Assets (A+B)	530,107,749	531,599,062
Equity and Liabilities		
C. Equity		
Share Capital	220,000,000	220,000,000
Reserves & Surplus	(105,472,532)	(90,306,802)
Total Equity	114,527,468	129,693,198
D. Non Current Liabilities		
Long Term Loan	338,700,000	341,700,000
Employee Benefit Liability	1,185,693	1,016,356
Retention Money Payable	1,248,060	1,248,060
Deferred Tax Liability	1,531,220	1,531,220
Total Non Current Liabilities	342,664,973	345,495,636
E. Current Liabilities		
Short Term Loan	43,590,506	41,239,006
Accounts & Others Payables	29,323,037	15,169,457
Provisions	1,765	1,765
Total Current Liabilities	72,915,308	56,410,228
Total Equity and Liabilities (C+D+E)	530,107,749	531,599,062

Unaudited Condensed Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income For the quarter ended on 29th Poush, 2081, 2nd Quarter 2081/82

Particulars	This Year		Corresponding Previous Year	
	This Quarter	Up to this Quarter (YTD)	This Quarter	Up to this Quarter (YTD)
Revenue from Operation	17,323,880	23,678,439	19,784,988	34,884,790
Cost of Operation	(2,150,116)	(3,212,798)	(409,659)	(1,856,982)
Gross Profit/ (Loss)	15,173,764	20,465,641	19,375,329	33,027,808
Other Income	1,177	1,898	1,409	3,382
Total Income/(Loss) from Operation	15,174,941	20,467,539	19,376,738	33,031,190
Employee Benefit Expenses	(1,981,153)	(4,353,339)	(1,553,268)	(3,478,522)
Depreciation and Amortisation	(4,308,405)	(8,615,775)	(3,512,838)	(8,617,908)
Administrative Expenses	(2,116,254)	(4,440,634)	(1,276,552)	(2,356,524)
Operation Profit / (Loss)	6,769,129	3,057,791	13,034,080	18,578,236
Finance Cost	(8,638,344)	(18,223,521)	(12,063,376)	(29,315,910)
Profit / Loss Before Staff Bonus	(1,869,215)	(15,165,730)	970,704	(10,737,674)
Staff Bonus	-	-	-	-
Profit / Loss Before Tax	(1,869,215)	(15,165,730)	970,704	(10,737,674)
Income Tax Expenses	-	-	-	-
Profit (Loss) For The Year	(1,869,215)	(15,165,730)	970,704	(10,737,674)
Other Comprehensive Income	-	-	-	-
Total Comprehensive Income	(1,869,215)	(15,165,730)	970,704	(10,737,674)

Notes:
1. The above mentioned figures are unaudited and subject to reclassification and readjustments.
2. This condensed financial statement has been prepared complying relevant NFRS.
3. Previous period figures are regrouped wherever necessary.
4. Deferred tax liability is calculated only on annual basis.

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली २०७३ को अनुसूची १८, नियम २६ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित आ.व. २०८१/८२ को दोश्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन

१) वित्तीय विवरण

क) यस त्रैमासिक अवधिका वासलात, नाफा/नोक्सान सम्बन्धी विवरण:

यस संस्थाको आ.व. २०८१/८२ को दोश्रो त्रैमासिक अवधिको वित्तीय अवस्था सम्बन्धी विवरण यसै साथ संलग्न गरिएको छ ।

ख) कम्पनी प्रमुख वित्तीय अनुपातहरू:				
	प्रति शेयर आम्दानी वार्षिक रु.	(३.४०)	तरलता अनुपात (प्रतिशतमा)	४४.०६
	प्रति शेयर नेटवर्क रु.	५२.०६	मूल्य आम्दानी अनुपात	-
	प्रति शेयर कूल सम्पत्तिको मूल्य रु.	२४०.९६		

२) व्यवसायीक विश्लेषण:

क) त्रैमासिक अवधिमा संस्थाको मौज्दात, आम्दानी र तरलतामा कुनै परिवर्तन भएको भए सोको प्रमुख कारण सम्बन्धी विवरण: विद्युत प्राधिकरणको ३३ KVको प्रशासन लाईनमा आएको समस्याको कारण यस आवको श्रावण देखि असोजसम्म पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन गर्न नपाएको हुँदा संस्थाको विद्युत विक्री आम्दानीमा केहि गिरावट आएको छ भने यस चाडु अवधिमा भने पुरानै लयमा विद्युत उत्पादन तथा प्रशासन सुरु भई सकेको छ । संस्थाको मौज्दात स्थिर देखिएको छ । साथै, तरलता अनुपात समान स्थितिमा रहेको छ ।

ख) व्यवस्थापनको विश्लेषणात्मक विवरण:

कम्पनीद्वारा सञ्चालनमा रहेको अपर स्याङ्गे हाईड्रोपावर आयोजना-२४०० कि.व. को समिहा अवधिमा व्यावसायिक उत्पादन भईरहेको छ । साथै, कम्पनीले गोर्खा स्थित दोभान खोला २४५ मे.वा. जलविद्युत आयोजनामा समेत सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भई नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग विद्युत खरिद विक्री सम्झौता (पीपीए) समेत मिति २०८०/०३/०९ मा सम्पन्न भईसकेको छ । संस्थाले सोहि परियोजनाको उत्पादन अनुमतिपत्र विद्युत विकास विभागबाट मिति २०८०/१२/०५ मा प्राप्त गरिसकेको छ । सो उत्पादन अनुमतिपत्र यस संस्था समेत प्रमुख प्रवर्द्धकको रूपमा रहने गरि दोभान खोला हाईड्रोपावर लिमिटेडमा हस्तान्तरणको प्रक्यामा रहेको छ । साथै, सम्पूर्ण शेयरधनीहरूको हितमा कार्य गर्दै कम्पनीको व्यवस्थापन उपयुक्त र आवश्यकता बमोजिम कम्पनीलाई अगाडी बढाउन प्रतिवद्ध रहेको छ ।

३) कानूनी कारवाही सम्बन्धी विवरण:

- क) संस्थाको संस्थापक वा सञ्चालकले वा संस्थापक वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर नभएको ।
- ख) कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध, फौजदारी अभियोग गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर नभएको ।
- ४) संगठित संस्थाको शेयर कारोवार सम्बन्धी विश्लेषण
- क) यस संस्थाको शेयर मूल्य धितोपत्र बजारको नीति नियम अनुसार खुला बजारले निर्धारण गर्ने गरेको र सोही अनुसार नै कारोबार हुने गरेको छ ।
- ख) समीक्षा अवधिमा कम्पनीको शेयर धितोपत्र को कारोवार निम्न बमोजिम रहेको छ ।

शेयरको अधिकतम मूल्य रु.	९०५	शेयरको न्यूनतम मूल्य रु.	७४०.२
अन्तिम मूल्य रु.	८१४	कारोबार भएको कूल दिन	५५
कारोबार संख्या	९,९३७	कारोबार भएको शेयर संख्या	८,२५,७१७

५) समस्या तथा वृत्तौती

कम्पनीद्वारा सञ्चालनमा रहेको आयोजनाको व्यावसायिक उत्पादन सुरु भईसके तापनि उत्पादनको क्रममा मौसमको अनुकूलता वा प्रतिकूलताले नदिको वहावमा आउन सक्ने उतार चढावले बिद्युत उत्पादनको परिमाणमा असर पार्न सक्नेछ । यस आयोजनाद्वारा उत्पादित विद्युतलाई टारिकुना सब-स्टेशन (खुदीहब) निर्माण सम्पन्न नहुँदासम्म बर्षायाममा पूर्ण क्षमतामा विद्युत प्रशासन गर्न अस्थायी प्रवृद्धीको समस्या देखिएको छ । साथै, यस संस्था विद्युत उत्पादनका क्रममा आईपर्न सक्ने प्राविधिक तथा अन्य समस्याहरू समाधान गर्न निरन्तर रूपमा अग्रसर रहेको छ ।

६) संस्थागत सुशासन

प्रचलित कानुन बमोजिम प्रक्या अवलम्बन गरि संस्थागत सुशासन कायम गरिएको छ ।

७) सत्य तथ्यता सम्बन्धमा कार्यकारी प्रमुखको उद्घोषण:

आजका मितिसम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित जानकारी तथा विवरणहरूको शुद्धता सम्बन्धमा म व्यक्तिगत रूपमा उत्तरदायित्व लिन्छु । साथै, म यो उद्घोष गर्दछु कि मैले जाने बुझेसम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित विवरणहरू सत्य, तथ्य र पूर्ण छन् र लगानीकर्ताहरू सु-सूचित गर्न तथा निर्णय लिन आवश्यक पर्ने कुनै विवरण, सूचना तथा जानकारीहरू लुकाईएका छैनन् ।



योगमाया सखी बनेर कथावाचनमा गायिका जेरी



■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- गायिकाको पहिचान बनाएकी वविता वानियाँ (जेरी)ले कथा वाचन गर्ने श्रीमद्भागवत महापुराण सप्ताह ज्ञान महायज्ञ मङ्गलवार सुरु भएको छ ।

यद्यपि उनले कथा वाचन गर्न लागेको विषयमा सरोकारवालाले पक्ष विपक्षमा टीकाटिप्पणी गरिरहेका छन् । यस विषयमा जेरीले लोकदोहोरी क्षेत्रमा संघर्ष गरेर आफू चिनिन पनि सफल भएको र अहिले फरक क्षेत्रमा आएकाले आम मानिसमा चासो र वहस हुनु स्वाभाविक भएको बताइन् ।

‘मैले संगीत क्षेत्रमा संघर्ष गरेर पहिचान पनि पाएको हुनाले पनि अहिले गर्न लागेको नयाँ काममा धेरैले चासो र चिन्ता गर्नुभएको रूपमा बुझेको छु’, उनले भनिन्, ‘यो खास कर्ममाण्ड भन्दा पनि श्रीमद्भागवतको अध्ययन गरेर मैले एउटा वाचिकाका रूपमा संगीतसहितको प्रवचन गर्न लागेको हो ।’

उनले आफूले कुनै अनुष्ठान गर्न नलागेको उनले बताइन् । ‘किनभने सहभागी महायज्ञमा अनुष्ठानमा चाहिँ वैदिक ब्राह्मणहरू छन् । वाचन र संगीतमय कथा प्रवचनको पाटो मेरो हो,’ उनले भनिन् । उनले आफ्नो विरोध गर्नेहरूले कमजोरी औल्याइएको भन्दै त्यसलाई सुधारेर अघि बढ्ने र कार्यक्रम सफल बनाएकै छाड्ने बताइन् ।

राजधानीको नागार्जुन नगरपालिका-१ रानीवनस्थित महादेव मन्दिर परिसरमा जेरीको वाचन हुने महायज्ञ मंगलवारदेखि सुरु भएको हो । पहिलो दिन कलश यात्राका साथै औपचारिक कार्यक्रम भएको जेरीले बताइन् । कथा वाचनको संगीतमय प्रवचन बुधवारदेखि सुरु भएको जेरीले बताएकी छिन् । ‘यो अवधिभर वाचन मैलेमात्र गर्छु । बेलाबेला अतिथि गुरुहरू पनि आउनुहुन्छ’, उनले भनिन् । जेरीले आफूलाई कथा वाचकको रूपमा योगमाया सखीको रूपमा चिनाउन खोजेकी छन् । वैदिक सनातन धर्मको

सम्बर्द्धन तथा नागभूषण महादेव मन्दिर परिसरको सर्वाङ्गीण भौतिक विकासका लागि महायज्ञ गरिएको आयोजकको भनाइ छ ।

श्री नागभूषण मन्दिर संरक्षण तथा सामुदायिक संस्था तथा श्रीमद्भागवत सेवा कुञ्ज नेपाल आयोजक रहेको उक्त सप्ताह माघ ३० गतेसम्म जारी रहने सांस्कृतिक संयोजक बालचन्द्र बरालले जानकारी दिए । महायज्ञमा ५ हजारदेखि माथिका दाताहरूको नाम, २५ हजार भन्दा माथिका दाताहरूको सम्पत्तिको नाम र ५० हजारभन्दा माथिका दाताहरूको तीन पुस्तैको नामसहित मन्दिरमा अभिलेखीकरण गरिने आयोजकको भनाइ छ ।

जेरीले करिब डेढ दशकको दोहोरी गायक यात्राका क्रममा निकै चर्चा कमाएकी थिइन् । अहिले भने उनी अध्यात्मतिर ढल्किएकी हुन् । भागवतको दशकसम्म स्वअध्ययन र डेढ वर्ष नेपाल र भारतमा समेत अध्ययन गरेपछि आफू पहिलो पटक कथावाचनमा जुटेको उनको भनाइ छ ।

रंजशाला

त्रिकोणात्मक महिला क्रिकेट

पाँचौं खेलमा पनि हायो नेपाल



■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपाल त्रिकोणात्मक टि-२० सि्रजको लगातार पाँचौं खेलमा पनि पराजय भोगेको छ । कीर्तिपुरस्थित त्रिवि क्रिकेट मैदानमा बुधवार भएको खेलमा नेपाल नेदरल्याण्ड्ससँग १० विकेटले पराजित भएसँगै लगातार पाँचौं खेलमा हार ब्यहोरेको हो ।

जितका लागि नेपालले दिएको एक सय ४६ रनको लक्ष्य पछ्याएको नेदरल्याण्ड्सले १९ दशमलव चार ओभरमा कुनै विकेट नगमाइ पूरा गर्‍यो । नेदरल्याण्ड्सको जितमा स्ट्रि कालिसले अविजित सर्वाधिक ९८ रन जोडिन् । उनले ६९ बलमा ११ चौका र २ छक्का प्रहार गरिन् । फोबी मोल्कनोमोरले ४९ बलमा ४ चौकाको सहयोगमा अविजित ४८ रन जोडिन् ।

त्यसअघि नेपालले निर्धारित २० ओभरमा चार विकेट गुमाएर एक सय ४५ रनको योगफल बनाएको थियो । नेपालका लागि पूजा महतोले सर्वाधिक ६२ रन

योगदान दिइन् । उनले ५१ बलमा पाँच चौका प्रहार गर्दै ६२ रन जोडेकी हुन् । त्यस्तै कप्तान इन्दु बर्माले ३७ बलमा पाँच चौकाको सहयोगमा ३९ रन जोडिन् । रुविना क्षेत्री १७ बलमा २० रन बनाउँदै आउट हुँदा कविता जोशी सात रनमा नटआउट रहिन् ।

नेदरल्याण्ड्सका लागि आइरिस विर्लिङले दुई विकेट लिइन् भने कारोलिन डे लाइ र हिथर सिगर्सले समान एक-एक विकेट लिए । नेदरल्याण्ड्ससँग खेलेका तीनै खेलमा नेपाल पराजित भएको छ । पाँच खेलमा छ अंकका साथ नेदरल्याण्ड्स तालिकाको दोस्रो स्थानमा छ भने पाँच खेलमा अंकावहीन नेपाल तालिकाको अन्तिममा छ । अपराजित थाइल्याण्ड तालिकाको शीर्ष स्थानमा रहेको छ । सि्रजमा नेपाल, नेदरल्याण्ड्स र थाइल्याण्डको सहभागिता रहेको छ । सबै टोली एकापसमा तीन खेल खेलेपछि तालिकाको शीर्ष स्थानमा रहने टोलीले उपाधि जित्नेछ ।

राजागञ्जको टिजर सार्वजनिक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- दीपक रौनियारको निर्देशनमा निर्माण भएको सिनेमा ‘राजागञ्ज’को टिजर सार्वजनिक भएको छ । बुधवार सार्वजनिक सिनेमाको टिजरले दर्शकमाझ उत्साह पैदा गर्ने देखिन्छ । टिजर रिलिजको पूर्वसन्ध्यामा सार्वजनिक सिनेमाका मुख्य महिला पात्रको लुक्सले पनि सिनेमाको टिजरप्रति दर्शकमाझ प्रतिक्षा थियो ।

सिनेमामा सात महिला पात्रलाई मुख्य भूमिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । सिनेमामा दयाहाङ राई, अशा मगराती, विजय बराल, ऋचा शर्मा, गौमाया गुरुङ, पशुपती राई, पूर्वमिस नेपाल निकिता चाण्डक, पुष्पा यादव, आरती मण्डल घनश्याम मिश्र, परमेश्वर कुमार भ्ना र नीरज श्रेष्ठ लगायतका कलाकारको अभिनय रहेको छ ।

सिनेमाले भेनिस, ह्याम्बर्ग, ब्रुसान र मुम्बई जस्ता विश्वका ठुला सिनेमा महोत्सवमा आफ्नो प्रभाव जमाई सकेको छ । यो सिनेमा गत कात्तिक एकै महिनामा ५ फेस्टिभलमा स्क्रिनिङ भएको थियो । सिनेमाले भेनिसमा १० मिनेटको स्ट्यानडिङ ओभेसन प्राप्त गरेको थियो ।

प्रतिष्ठित अमेरिकी अखबार ‘द न्युयोर्क टाइम्स’ले निर्देशक रौनियारलाई संसारका नौ उदीयमान निर्देशकको सूचीमा समावेश गरेको थियो । ब्राजिलियन लेखक पाओलो



कोहेलोलै सार्वजनिक रूपमै रौनियारको प्रशंसा गरेका थिए ।

आगामी चैत्र १ गतेबाट नेपालभरका सिनेमा घरमा रिलिज हुनेछ । यो सिनेमालाई नेपालमा टिफल्क र ब्याकटेश इन्टरटेनमेन्टले संयुक्त रूपमा रिलिज गर्ने भएका हुन् । सत्य घटनाबाट प्रेरित रहेको ‘राजागञ्ज’ले नेपाल र भारतको सीमावर्ती शहरमा अपहरणमा परेका दुई

बालकलाई मुक्त गराउन प्रहरीले चालेको खोजी अप्रेसनको कथा उठाएको छ ।

सिनेमाको निर्माणमा आदि फिल्मस्का तर्फबाट निर्देशक रौनियार र अभिनेत्री मगराती, बासुरी फिल्मस्का तर्फबाट रामबाबु गुरुङ र मनिराम पोखरेल, अभिनेता दयाहाङ राई तथा तन्हाउसर गेटका तर्फबाट एलन आर मिलिगनले सहकार्य गरेका छन् ।

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टर

महाकाल, काठमाण्डौ

पुनः विधुतीय बोलपत्रण (e-tender) आह्वानको सूचना

(दोश्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८१/१०/२४ गते)

चालु आ. व. २०८१/८२ मा यस अस्पतालको फार्मेसीबाट बिक्री प्रयोजनको लागि आवश्यक पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य सामग्री ईकाई दरमा खरिद गर्नको लागि विधुतीय बोलपत्रको माध्यम (e-tender) बाट खरिद गर्नुपर्ने भएकोले योग्यता पुगेका इच्छुक फर्म/कम्पनीहरू खरिद प्रक्रियामा सहभागी हुनको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं.	बोलपत्र नं.	विवरण	फाराम दस्तुर	बोलपत्र जमानत रकम
१.	NTnC-PHR/G/NCB/01-081/82	औषधि तथा औषधिजन्य सामग्रीहरू	रु. ५,०००/-	रु. १९,१३,४९२/-

विस्तृत जानकारीको लागि:- Visit Website: www.bolpatra.gov.np/egp तथा कार्यालय समय भित्र यस अस्पतालको फोन नं ०१-४२२४९२८ मा सम्पर्क गरि बुझ्न सकिनेछ ।

प्रमुख मेडिकल सुपरिन्टेण्डेण्ट



Tamankhola Rural Municipality Office of the Rural Municipal Executive Bongadovan, Baglung Gandaki Province, Nepal

Invitation for Electronic Bids

First Publication Date: 2081/10/24 (B.S.)

Tamankhola Rural Municipality has allocated fund towards the procurement of below mentioned contracts. Bidding is open to all registered & eligible Nepalese Bidders.

S. N.	Contract No.	Description	Bid Document Price (Non-refundable fee) (NRs.)	Bid Security Amount (NRs.)	Estimated Amount (Without VAT and Contingencies)	Remarks
1	NCB/TRM/SQ/01/2081-82	Puranogaun Sennama Sadak Esterbridhi	1000.00	35,000.00	1,069,963.25	

- Bidding will be conducted through the national competitive bidding procedures specified in the Public Procurement Act 2063 and regulation 2064.
- Eligible Bidders are advised to visit e-GP portal of PPMO’S website www.bolpatra.gov.np/egp for further Information or may Contact Tamankhola Rural Municipality, Office of the Rural Municipal Executive Bongadovan, Baglung. Mobile: 9857681111, Email: ito.tamankholamun@gmail.com
- The purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning reason, whatsoever.

Chief Administrative Officer



मकैको संखुवासभाको मादी नगरपालिका-४ स्थित देव ढुंगामा जोहो गरेर राखेको मकैको थांगो। पछिल्लो समय मकैको थांगो लगाउने प्रचलन लोप हुँदै गएको छ। तस्विर: भविन कार्की/रासस

अर्थसमिति अनुगमन

भन्सार कार्यालय अस्तव्यस्त हुँदा चोरीपैठारी बढ्यो

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको अर्थसमितिले नेपालगञ्जदेखि वीरगञ्जसम्मका विभिन्न भन्सार कार्यालय तथा छोट्टी भन्सार कार्यालयको अस्तव्यस्तबता, खुला सिमाना, अन्तरनिर्काय समन्वय अभावलगायतले चोरीपैठारी बृद्धि भएको निष्कर्ष निकालेको छ। समितिका सभापति सन्तोष चालिसेको संयोजकत्वमा यही माघ ११ देखि १६ गतेसम्म विभिन्न भन्सार कार्यालयको अनुगमन गरिएको थियो। उक्त अनुगमनका क्रममा फेला परेका समस्याबारे समितिमा छलफल भएको छ। छलफलका क्रममा सांसद पदम गिरीले भन्सार नाकाहरू अस्तव्यस्त हुँदा मुलुकले ठूलो राजस्व गुमाएको बताए। 'धेरैजसो भन्सारमा आवश्यक पूर्वाधार छैन। जाँचपास मेसिन नियोजित ढङ्गले बिगारिएका छन्। कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, भन्सार एजेन्ट, व्यापारीको मिलेमतो छ', गिरीले भने। सांसद गङ्गा कार्कीले भन्सार जाँचपास प्रक्रियामा प्रविधिको प्रयोग कमजोर

रहेको बताए। 'भन्सारमा भएका प्रविधि प्रयोग गरिएको छैन। भन्सारलाई प्रविधिमैत्री बनाउन जरुरी छ', उनले भने। सांसद रणकुमारी बलम्पाकी मगरले भन्सार 'यार्ड'हरूमा हजारौंको संख्यामा गाडी र मोटरसाइकल थन्किएर बसेको बताइन्। सांसद जुलीकुमारी महतो (महासेठाले भन्सार कार्यालय प्रविधिको प्रयोगागिनै तर्जिविजीमा चल्ने गरेको बताइन्। एकीकृत जाँचचौकी निर्माण तथा व्यवस्थापनको जिम्मा अरु देशलाई दिईदा त्यसले सुरक्षा सांसद नारायणी शर्माले राखिन्। भैरहवाको एकीकृत जाँचचौकीमा स्थानीय र केन्द्र सरकारबीच विवाद देखिएको उनको भनाइ छ। दशजगा क्षेत्रमा भारतीय पक्षबाट सीमा मिचिएको विषय उनले समितिमा उठाइन्। सांसद अञ्जली श्रेष्ठले भन्सार कार्यालयका कर्मचारीहरूले जानाजान मेसिन बिगार्ने गरेको अनुगमनका क्रममा भेटिएको बताइन्। अर्का सांसद सूर्यबहादुर थापा क्षेत्रीले भन्सार प्रशासनमा

पहिलेको तुलनामा केही सुधार देखिए पनि अझै समस्या रहेको बताए। 'क्वारेन्टाइनको अवस्था हेर्दा खसीबोका, राँगा, भैँसी, कुखुरा केही पनि आयात भएको देखिँदैन। क्वारेन्टाइन अफिसहरू चलेकै छैनन्', उनले भने। सांसद अम्मरबहादुर रायमाझीले सीमानाकाका खटिने सुरक्षाकर्मीको संख्या कम रहेको बताए। अर्का सांसद छिरिङ डम्बुल लामा भोटले भन्सार प्रणालीभन्दा बाहिरबाट बढी सामान नेपाल भित्रिरहेको बताए। सांसद नारायणप्रसाद आचार्यले भन्सारमा ठूलो समस्या रहे पनि त्यसलाई समाधान गर्न माथिल्लोदेखि तल्लो तहसम्मले हेलचेक्र्याई गर्ने गरेको बताए। सांसद ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले भन्सारका कर्मचारीले असल नियतले काम गर्दैनन् भन्ने भाष्य बनाइनु गलत रहेको बताउँदै यसलाई थप सुधार गर्नुपर्नेतर्फ ध्यान जान आवश्यक रहेको बताए। सीमा क्षेत्रका नागरिकले भोगिरहेको समस्या समाधान गर्नुपर्ने, नेपालमा भारतीय नागरिकले वोक्न मिल्ने नगद रकम रु २५ हजारबाट बढाइनुपर्नेलगायत सुझाव उनले दिए।

‘चिया निर्यातमा देखिएको समस्या हल गरिने छ’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले नेपाली चियाको भारत निर्यातमा देखिएका समस्यालगायत चिया उद्योगलाई प्रवर्द्धन र प्रोत्साहन दिने विषयमा सक्दो पहल गर्ने विश्वास दिलाएका छन्। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबारमा प्रादेशिक चिया समन्वय समिति, कोशीसहित भापा र इलामका चिया उत्पादक संघका प्रतिनिधिले दिएको जापनपत्र बुझ्दै प्रधानमन्त्री ओलीले औपचारिक र अनौपचारिक दुवै संयन्त्रबाट समस्याको समाधानमा पहल गर्ने बताएका हुन्। उनले नेपाली चियाको उचित बजार प्रवर्द्धन र विस्तारमा ध्यान दिन उद्यमीलाई सुझाव दिए।

प्रादेशिक चिया समन्वय समितिका अध्यक्ष आदित्य पराजुलीले चिया निर्यातबाट वार्षिक रु छ अर्बको विदेशी मुद्रा स्वदेश भित्रिँदै आएकोमा हाल भारत सरकारबाट



नेपाली चियालाई अनिवार्य भारतीय अक्सन (लिलामी प्रक्रिया) मार्फत मात्र आयात गर्ने नीतिगत व्यवस्था हुन लागेकाले यसबाट नेपाली उद्यमीलाई मार पर्ने

विषयमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई ध्यानाकर्षण गराए। ती संस्थाहरूले नेपालमै अक्सन (लिलामी प्रक्रिया) केन्द्र सञ्चालन, नेपाली चियालाई दिइने

निर्यात अनुदान तत्कालन उपलब्ध गराउन र चिया बगान क्षेत्रमा सहज विद्युत आपूर्ति र महशुलको प्रवन्ध गरिनुपर्ने लगायत माग प्रधानमन्त्रीसमक्ष गरेका छन्।

ललितपुरका पत्रकारलाई पोलिगन क्याम्पसमा छुट

■ प्रभाव संवाददाता

ललितपुर- स्नातकोत्तर तहको अध्ययन गर्ने ललितपुरका पत्रकारलाई पोलिगन क्याम्पसमा पचास प्रतिशत छुट हुने भएको छ। बागमती गाउँपालिकाको सहकार्यमा नेपाल पत्रकार महासंघ ललितपुर जिल्ला शाखाले आयोजना गरेको खोजी पत्रकारिता तालिमका अवसरमा क्याम्पस प्रमुख अवरिल थापा र महासंघ ललितपुर शाखाका अध्यक्ष रामहरि कार्कीले उक्त सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका हुन्। महासंघ ललितपुर शाखा र क्याम्पसबीच बुधबार भएको सम्झौताअनुसार तीन लाख पाँच सय रूपैयाँ लग्ने स्नातकोत्तर तहको अध्ययनका लागि एक लाख पचास हजार रूपैयाँ छुट प्राप्त गर्नेछन्। तीन वर्षसम्म लागू हुने यो सम्झौता पत्र अनुसार महासंघले प्रत्येक वर्ष पाँच जना पत्रकारलाई सिफारिस गर्न सक्ने



पोलिगन क्याम्पसका प्रमुख अवरिल थापाले जानकारी गराए। सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर पश्चात मन्त्र्य राख्दै क्याम्पस प्रमुख थापाले पत्रकारितामा भुटो र प्रायोजित समाचार नलेख्न कसरी सचेतना जगाउनुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए। पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिएर २०१० देखि स्नातकोत्तर तहको

पत्रकारिताको पढाइ सञ्चालन गरिरहेको क्याम्पसले अनलाइन तथा भौतिक माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गरिरहेको क्याम्पस प्रमुख थापाले जानकारी गराए। खोजी पत्रकारिता तालिमको उद्घाटनका अवसरमा मन्त्र्य राख्दै बागमती गाउँपालिकाका अध्यक्ष वीरबहादुर लोप्चनले पत्रकारहरूलाई स्वच्छ र तथ्यपूर्ण पत्रकारितामा लान आग्रह गरे। उनले यो तालिमले पत्रकारितामा नयाँ उत्साह प्रदान गर्ने विश्वास व्यक्त गरे। त्यस्तै, अग्रज पत्रकार लक्ष्मणबहादुर बिष्टले उत्कृष्ट पत्रकारिता गर्ने एक महिला र एक पुरुष पत्रकारलाई सम्मान गर्नका लागि अक्षय कोष स्थापना गर्न महासंघ ललितपुर शाखालाई १ लाख रूपैयाँ दिने घोषणा गरेका छन्। अक्षयकोषमा राखिएको रकमको व्याजबाट प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट पत्रकारलाई पुरस्कार प्रदान गर्न सकिने उनले बताए।

नेप्सेमा सामान्य अंकको गिरावट

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा सामान्य अंकको गिरावट देखिएको छ। नेप्से परिसूचक चार दशमलव ४५ अंकले घटेर दुई हजार सात सय ११ दशमलव ४५ को बिन्दुमा कायम भएको हो।

तीन सय नौ कम्पनीको एक करोड ९१ लाख ८१ हजार चार सय १४ किता शेयर ९० हजार सात सय ५२ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु आठ अर्ब ९५ करोड ८० लाख सात हजारको कारोबार भएको छ। आजको कारोबारमा उपकार लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड र छायाडशी हाइड्रोपावर लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ भने सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड र कर्पोरेट डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको शेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको छ।

नेपाल रिइन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको आज सवैभन्दा बढी रु ३३ करोड ७६ लाख ३९ हजारको कारोबार भएको छ। कारोबार भएका शेयर संख्याका आधारमा सवैभन्दा बढी सनराइज फोक्सड इक्विटी फण्डको आठ लाख नौ हजार एक सय ९० किता शेयर किनबेच भएको छ।

नेपाल चलचित्र कलाकार संघको २० औं साधारण सभा सम्बन्धी सूचना !!

नेपाल चलचित्र कलाकार संघको मिति २०८१ पौष १९ गते बसेको कार्यकारिणी समितिको बैठकले संघको विधान बमोजिम २०८१ चैत्र ४ गते संघको वार्षिक साधारण सभा बोलाउने निर्णय भएकोले संघका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूलाई निम्न मिति, स्थान र समयमा उपस्थितिका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। साथै नविकरण गर्नु भएका सदस्यज्यूहरूलाई सदस्यता नविकरणका लागि पनि यसै सूचना मार्फत जानकारी गराईन्छ।

साधारण सभाका विषय र प्रस्ताव:

१) अध्यक्ष, महासचिव र कोषाध्यक्षको वार्षिक प्रतिवेदन

२) अडिटर नियुक्ती

स्थान: लिसारा रिसेप्शन (Lisara Receptions), भगवती बाहल, नक्साल।

मिति: २०८१ साल चैत्र ४ गते।

समय: दिनको ११:०० बजे।

सचिव ग्रेष्ठ

महासचिव

नेपाल चलचित्र कलाकार संघ

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com



www.facebook.com/Prabhabin Online



प्रभाव दैनिक